

digitale minuut

Nota - Ambtsbericht

2 DJOA

zaak Wilders

Behandelaar

[Redacted] - BD/DJOA/BJZ

Datum
19 september
2014

Datum te behandelen document
16 september
2014

Kenmerk te behandelen document
560454

Versie te behandelen document
11.0

Zaaknummer
560249

Bijlagen
1

Datum en tijd aangeboden
19 september
2014 12:46:10

Werkstroom

Eindparaaf Minister
Datum/paraaf

Bevestigd

Paraferen SG
Datum/paraaf

20/9
19/09/14

Visie vooraf Staf BSG
Datum/paraaf

[Signature]
19/9

Paraferen Roes, mr. G.N. - BD/DGRR

Behandeld door Roes, mr. G.N. - BD/DGRR, 19 september 2014 12:46:10, Documentversie 11.0

Visie vooraf [Redacted] - BD/DWJZ/SSR

Behandeld door [Redacted] - BD/DWJZ/SSR, 18 september 2014 17:21:06, Documentversie 11.0

Paraferen Bie, L.M.P. de - BD/DJOA

Behandeld door Bie, L.M.P. de - BD/DJOA, 18 september 2014 13:58:56, Documentversie 11.0

Paraferen [Redacted] - BD/DJOA/BJZ

Behandeld door [Redacted] - BD/DJOA/BJZ, 18 september 2014 11:37:43, Documentversie 10.0

Visie vooraf [Redacted] - BD/DJOA/BJZ

Behandeld door [Redacted] - BD/DJOA/BJZ, 17 september 2014 15:34:17, Documentversie 8.0

Paminco:

Instructie: Nota moet in elk geval in de weekendtas minister.

Toelichting: Nota is tevens afgestemd met DW ().
DV wordt buiten digijust om geïnformeerd.

Volledige werkstroom

Tekenen - Verzenden MDL

Eindparaaf Minister

Paraferen SG

Visie vooraf Staf BSG

Afstemmen MDL

Paraferen Roes, mr. G.N. - BD/DGRR

Behandeld door Roes, mr. G.N. - BD/DGRR, 19 september 2014 12:46:10,
Documentversie: 11.0

Visie vooraf () - BD/DWJZ/SSR

Behandeld door () - BD/DWJZ/SSR, 18 september 2014
17:21:06, Documentversie: 11.0

Paraferen Bie, L.M.P. de - BD/DJOA

Behandeld door Bie, L.M.P. de - BD/DJOA, 18 september 2014 13:58:56,
Documentversie: 11.0

Paraferen () - BD/DJOA/BJZ

Behandeld door () - BD/DJOA/BJZ, 18 september
2014 11:37:43, Documentversie: 10.0

Wijziging werkstroom

Behandeld door () - BD/DJOA/BJZ, 17 september 2014 16:53:05,
Documentversie: 8.0

Visie vooraf () - BD/DJOA/BJZ

Behandeld door () - BD/DJOA/BJZ, 17 september 2014 15:34:17,
Documentversie: 8.0

Departementaal vertrouwelijk

Begeer
De Minister van Veiligheid en Justitie
van y p... 0.13

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
BJZ

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Adviseur

T
M
F

@minvenj.nl

Datum

16 september 2014

Ons kenmerk

560454

Dossiernummer

560249

nota

Ambtsbericht zaak Wilders

Conciplient

nr.

Doel van deze nota:

U informeren en adviseren over de voorgenomen beslissing van het OM tot vervolging van de heer Wilders ter zake van groepsbelediging (discriminatie, art. 137c Sr) en het aanzetten tot haat (haatzaaien, art. 137d Sr).

Het uitvoerige ambtsbericht van het College van procureurs-generaal is bijgevoegd.

Samenvatting/kern

- Er is door veel burgers en belangengroepen aangifte gedaan tegen de heer Wilders voor zijn uitlatingen op 12 en 19 maart 2014, gedaan in het kader van de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen (minder Marokkanen).
- Het OM komt, na advisering door het Landelijke Expertise Centrum Discriminatie, het Wetenschappelijk bureau OM en een reflectiekamer, tot de conclusie dat sprake is van strafbare uitlatingen en dat de hoedanigheid van 'politicus in verkiezingstijd' niet disculpeert.
- Het OM acht de uitlating op 19 maart (wilt u meer of minder Marokkanen, scanderen door publiek 'minder, minder'; 'dat gaan we regelen') strafbaar. De soortgelijke, maar milder uitgedrukte uitspraak op 12 maart (in een interview: 'mensen stemmen voor een stad met als het even kan wat minder Marokkanen'), acht OM niet strafbaar. Het OM wil echter, met het oog op de samenhang en rechtsontwikkeling, beide uitspraken aan de strafrechter voorleggen.
- Het OM is voornemens te vervolgen voor groepsbelediging (art. 137c Sr) en het aanzetten tot haat wegens ras (art. 137d).
- Gelet op de OM vervolgingsrichtlijnen voor discriminatie, de maatschappelijke commotie na en impact van de uitspraken en het belang van door de rechter aangegeven grenzen (rechtsontwikkeling), ligt strafvervolging in de rede.
- De beslissing van het OM is juridisch goed verdedigbaar en te verantwoorden.
- De uitlatingen zijn van een andere aard dan bij de eerdere vervolging die tot vrijspraak heeft geleid. Toen was de Islamkritiek (o.a. Fitna) de kern van de vervolging (belediging/haatzaaien wegens godsdienst). Voor zover toen ook

- voor discriminatie wegens ras/nationaliteit werd vervolgd ging het vooral om uitspraken waarin een verband met de Islam werd gelegd.
- De heer Wilders zal worden uitgenodigd voor verhoor door de Rijksrecherche. Spoedig na dit verhoor zal de vervolgingsbeslissing kenbaar worden gemaakt. Vervolgens zal een besloten regiëbijeenkomst bij de rechter-commissaris plaatsvinden, waarbij de OvJ en de verdediging aanwezig zijn en het verdere voorbereidende onderzoek kan worden besproken en gepland.
 - De beslissing van het OM zal veel discussie losmaken en wellicht tot protest leiden. In de woordvoering van het OM zal het belang van een rechterlijk oordeel en de eigen onafhankelijke beoordeling (geen politiek proces) worden benadrukt.
 - Een soortgelijke woordvoeringslijn kan bij het bekend worden van de vervolgingsbeslissing door u worden aangehouden; Het OM heeft op juridische gronden beslist en u daarover geïnformeerd. Het uiteindelijke oordeel over de strafbaarheid is aan de rechter. Spreekteksten worden daarvoor voorbereid.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
BJZ

Datum
16 september 2014

Ons kenmerk
560454

Toelichting

Aanleiding

Het OM heeft twee uitspraken van de heer Wilders, gedaan in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2014, beoordeeld. De eerste uitspraak is gedaan op 12 maart bij een interview op een markt in Den Haag Loosduinen. De heer Wilders gaf daar aan dat de mensen uit die wijk stemmen op in elk geval een stad met 'als het even kan ook eh... wat minder Marokkanen'. Op deze uitspraak zijn relatief weinig reacties en aangiften gevolgd. De tweede uitspraak is van een week later, 19 maart, op uitslagenavond van de gemeenteraadsverkiezingen. In zijn toespraak bouwt de heer Wilders met drie 'wilt-u-meer-of-minder-vragen' aan zijn toehoorders zijn betoog op. Het sluitstuk is de vraag wilt u meer of minder Marokkanen, waarop het publiek massaal tot 16 keer toe 'minder' scandeert en de heer Wilders zegt dat te zullen gaan regelen. De uitspraak heeft geleid tot 6500 aangiftes en bijna 15.000 meldingen van discriminatie op www.politie.nl.

Juridische beoordeling OM

De zaak is in behandeling bij het Parket Den Haag. Hiervoor is gekozen gelet op de pleegplaats en woonplaats van de heer Wilders. Het parket Den Haag heeft zich laten adviseren door het LECD en het WB OM. Tevens heeft onder leiding van de hoofdofficier van Justitie Den Haag een reflectiebijeenkomst plaatsgevonden waaraan onder andere een expert op het gebied van discriminatie (dr. Nieuwenhuis) heeft deelgenomen.

In het ambtsbericht wordt ingegaan op strafbaarheid op grond van artikel 137c (groepsbelediging) en artikel 137d (aanzetten tot haat). Er is ook wel van andere strafbare feiten aangifte gedaan, maar het OM ziet geen aanknopingspunten voor vervolging voor die feiten.

Het OM is van oordeel dat de eerste uitspraak geen strafbaar feit oplevert. Ten aanzien van groepsbelediging: hoewel de uitspraak beledigend is (stap 1), ontnemt de context van deelname aan het maatschappelijk debat door een politicus het beledigend karakter (stap 2) en is de uitspraak niet onnodig grievend (stap 3). Ook aanzetten tot haat acht het OM bij de eerste uitspraak niet bewijsbaar.

Ten aanzien van de tweede uitspraak komt het OM tot een ander oordeel. Deze uitspraak is zeer welbewust gedaan en heeft een opruiend karakter. Het OM acht een vervolging voor groepsbelediging (137c Sr) kansrijk. De wijze waarop het

Zijna derzelfde
zijn als MP
tijdens de
APP.

publiek is bespeeld, was niet nodig voor het maatschappelijk debat en daarmee onnodig grievend. Het OM onderzoekt nog in hoeverre in een geval als het onderhavige de eis van onnodig grievend van toepassing is. Uit jurisprudentie van het EHRM kan worden afgeleid dat juist ook aan een politicus strenge eisen kunnen worden gesteld wat betreft het zich onthouden van racistische uitlatingen. Het OM is tevens van oordeel dat de uitspraak van 19 maart strafbaar is als het aanzetten tot haat wegens ras (137d Sr). Door de opruiende aard van de tekst wordt tweespalt gezaaid (intrinsiek conflictueuze tweedeling) en een bevolkingsgroep wegens ras weggezet.

Gelet op de samenhang van de twee uitspraken is het OM voornemens voor beide feiten te vervolgen, om aldus meer duidelijkheid van de rechter te verkrijgen over de grenzen van de uitingsvrijheid.

De verweten uitspraken hebben een ander karakter dan bij de eerdere vervolging, waarvoor vrijspraak volgde. Toen ging het voornamelijk om religiekritiek (Fitna) en was dit tenlastegelegd als groepbelediging wegens godsdienst. Ook de twee toen als haatzaaien wegens ras ten laste gelegde feiten, zagen vooral op een combinatie van religie en gedrag van aanhangers daarvan. De nu verweten uitlatingen bevatten geen nuancering naar gedrag van de groepsleden en zien niet op de Islam.

Opportuniteit

De aanwijzing Discriminatie van het OM schrijft voor in welke gevallen vervolging moet worden ingesteld. Bij een bewijsbare zaak dient altijd een strafrechtelijke reactie te volgen. Dat een strafrechtelijke vervolging opnieuw een podium kan bieden wordt in de Aanwijzing expliciet afgewezen als grond om van vervolging af te zien. De Aanwijzing biedt geen aanknopingspunten om van vervolging af te zien. Het OM acht de vervolging ook opportuun. Er is zeer veel commotie ontstaan over de uitspraken en de impact bij mensen van Marokkaanse afkomst is zeer groot geweest. Opvallend is ook dat diverse mensen uit de PVV-geledingen openlijk afstand hebben genomen van de uitlatingen. De samenleving is gebaat bij een rechterlijk oordeel over deze uitspraken en de grenzen van de vrijheid van meningsuiting.

De beslissing van het OM om tot vervolging over te gaan is juridisch goed verdedigbaar en na een brede (interne) consultatie tot stand gekomen. Juist in een zaak als deze past afstand om het OM tot een zelfstandige beoordeling te laten komen. Slechts wanneer de beslissing van het OM evident niet politiek zou kunnen worden verantwoord, zou er aanleiding zijn hierover nader met het OM in gesprek te gaan.

Vervolgstappen

Als eerste vervolgstap zal de heer Wilders worden uitgenodigd voor een verhoor door de Rijksrecherche. Er is nog geen indicatie van een planning te geven. Spoedig na dit verhoor zal het OM formeel een vervolgingsbeslissing nemen die actief openbaar zal worden gemaakt. Vervolgens zal bij de rechter-commissaris bij de Rechtbank Den Haag een (besloten) regiebijeenkomst worden belegd om alle (onderzoeks)wensen in kaart te brengen en aldus de behandeling op de openbare terechtzitting zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Als het voorbereidende onderzoek gereed is zal een dagvaarding worden uitgebracht en zal de zaak worden aangebracht bij de rechtbank Den Haag. Voor de behandeling van de zaak zijn twee officieren van Justitie aangewezen, waarbij zorgvuldig is gekeken naar eventuele kenbaarheid van politieke kleur of andere contra-

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
BJZ

Datum
16 september 2014

Ons kenmerk
560454

indicaties voor het behandelen van deze zaak. Tevens wordt voor de zaak een begeleidingscommissie ingesteld. Gelet op de nog te verrichten handelingen is thans nog niet in te schatten wanneer de behandeling ter terechtzitting zal kunnen plaatsvinden. Het lijkt hoogst onwaarschijnlijk dat nog in 2014 een inhoudelijke zitting kan plaatsvinden.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operatieve
Aangelegenheden
BJZ

Publiciteit/woordvoering

Het OM zal bij de formele vervolgingsbeslissing daarmee actief naar buiten treden. Daaraan voorafgaand zal de heer Wilders nog worden gehoord als verdachte. Het OM houdt er rekening mee dat de heer Wilders daarover de publiciteit zal zoeken. Bij de vervolgingsbeslissing zal in de woordvoering van het OM de kernboodschap zijn (1) het belang een rechterlijk oordeel en (2) de onafhankelijke juridische afweging en beoordeling, mede gelet op de Aanwijzing Discriminatie waarin het uitgangspunt is dat in geval van verdenking van discriminatie altijd vervolging plaatsvindt (geen politiek proces). Een soortgelijke woordvoeringslijn kan bij het bekend worden van de vervolgingsbeslissing door u worden aangehouden. Spreekteksten worden daarvoor voorbereid.

Datum
16 september 2014

Ons kenmerk
560454

De beslissing van het OM zal waarschijnlijk veel discussie losmaken en wellicht tot protest leiden. Rond de vervolging worden actuele ontwikkelingen door de politie en het OM gemonitord. De Nctv wordt in kennis gesteld, met het oog op eventuele reacties vanuit de samenleving en de monitoring daarvan.

Inlichten AZ

U wordt geadviseerd de minister-president over de vervolgingsbeslissing te informeren. Op ambtelijk niveau zal dan tevens informatie met het ministerie van AZ worden gedeeld.

Overig:

- Als advocaat van de heer Wilders treedt op mr. G.J. Knoops. De heer Knoops zal, waar dit strategisch uitkomt, waarschijnlijk niet nalaten over de zaak in de publiciteit te treden.
- U heeft in de media op vragen aangegeven de uitspraken van de heer Wilders walgelijk te vinden. Ook de vice-premier heeft zich in soortgelijke zin negatief over de uitspraken van de heer Wilders uitgelaten. Het OM is van oordeel dat deze uitspraken het OM op geen enkele manier hebben beïnvloed en dat eventuele verweren daarover gemakkelijk kunnen worden verworpen.
- In reactie op de aangiften tegen de heer Wilders is door onder andere het PVV-kamerlid Agema aangifte gedaan tegen de heren Spekman en Samson (PvdA) voor uitspraken over Marokkanen in 2011. Bij separate nota en ambtsbericht van het College wordt u geïnformeerd over de sepotbeslissing die het OM hierop zal geven.

Van: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Aan: [redacted] BD/DRB/RG
Onderwerp: RE: Discriminatiezaken
Datum: woensdag 17 september 2014 16:04:47

[redacted]

Het onderscheid tussen de uitingen is wellicht wel verdedigbaar, maar waarom niet voor beiden gaan? ik zou dit aan de rechter over laten en zo min mogelijk beperkingen aanbrengen in hetgeen je voorlegt aan de rechter. Krijgen we het requisitoir vooraf, zoals in de zaak Martijn? Dat zou ik verstandig vinden, dan kunnen jij en [redacted] "meelezen" en waar nuttig opmerkingen doorgeven.

Ik kijk nu naar je nota

[redacted]

Van: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 16 september 2014 23:14
Aan: [redacted] - BD/DWJZ/SSR
CC: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE: Discriminatiezaken

Hoi [redacted]

Dank voor jouw suggesties. Op sommige punten te veel juridisch detail om de minister mee te geven, maar over een aantal punten heb ik vandaag al wel even met de collega van het Pag gesproken. Even kort een reactie op je punten.

1. OM gelooft echt in de zaak. Men is ervan overtuigd dat een veroordeling zal volgen. Men zien een groot belang voor de rechtsontwikkeling. Aantal aangiften en 12Sv is niet doorslaggevend. Aantal aangiften zegt wel iets over de maatschappelijk commotie. Bijzonder is ook dat zelfs PVV'ers er afstand van namen en zelfs de partij hebben verlaten.
2. LECD is inderdaad terughoudender. Begreep van de Pag-collega dat WBOM, parket Den Haag en Reflectiebijeenkomt voor de lijn staan die in het ambtsbericht is verwoord. Vooralsnog zie ik geen aanleiding het LECD advies op te vragen (hoewel ik het natuurlijk wel interessant vind). Dit soort achterliggende stukken krijgen wij nooit bij voorgenomen vervolgingsbeslissingen. Onze toets moet heel marginaal zijn. De minister is uiteraard verantwoordelijk voor het handelen van het OM, maar wil bij deze zaak zo ver mogelijk wegblijven om iedere schijn van politieke bemoeienis tegen te gaan.
3. Ik vind het onderscheid tussen de uitingen wel verdedigbaar; de tweede uiting is veel welbewuster (' ik zal er wel door een d66-ovj voor worden aangeklaagd) en duidelijker, ook in het ophitsende karakter.
4. In een voetnoot staat ook al dat het OM nog goed gaat kijken naar de stappen 2 en 3, ook in het licht van EHRM jurisprudentie die politici weinig ruimte lijkt te bieden voor racistische uitlatingen (al dan niet onnodig grievend).
5. Ik zal de appreciatie van 'dat gaan wel regelen' bij het OM onder aandacht brengen.
6. De te verwachten verweren: in de aanloop naar de zitting zal het OM zich uiteraard voorbereiden op alle mogelijk verweren. Ik zal de punten die je noemt ook

aan de collega van het OM meegeven.

Ik wil morgen de nota de lijn indoen, omdat het stuk spoedig - in elk geval deze week - bij de minister moet zijn. Omdat ik in je afwezigheidsassistent zie dat je er morgen niet bent, zal ik je de nota dan per mail toesturen. Ik start dan wel het lijntraject. Mocht jij donderdag nog belangrijke punten hebben, dan kan ik die waarschijnlijk nog invoegen voor het stuk door de DG wordt afgedaan.

Met vriendelijke groet,

mr.
adviseur

.....
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
BJZ
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

M

T (secretariaat)
F

@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/venj

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

Van: - BD/DWJZ/SSR
Verzonden: dinsdag 16 september 2014 1:33
Aan: - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE: Discriminatiezaken

Hoi

Ik heb het eerste ambtsbericht gelezen. Misschien kun je nog iets met de volgende los-vaste opmerkingen:

Is het OM wel overtuigd van de wenselijkheid en haalbaarheid van vervolging?

-voetnoot 26 is cruciaal: wordt daarin niet de (enige?) reden voor vervolging gegeven (nl. heel veel aangiften en mogelijk geslaagde 12 Sv-klacht indien sepot? Dat is wat anders dan 'we geloven in de zaak')? Als dat zo is, moet de Minister hierover geadviseerd worden...

-het parket Den Haag ziet geen strafbaarheid van eerste uiting, maar wel van de tweede. Als ik het goed lees, vindt het LECD misschien wel geen van beide uitingen strafbaar? Zou advies van LECD dan niet ook kenbaar moeten zijn t.b.v. advisering van Minister?

Juridische analyse

-het onderscheid tussen de eerste en tweede uiting is in feitelijk opzicht te begrijpen (nl. je zou de eerste uiting als een slip of the tongue kunnen beschouwen; al hoewel, bij deze persoon (?)), maar juridisch is dat onderscheid niet zo sterk. En de vraag is of je het in de rechtszaal juridisch-inhoudelijk kunt uitleggen, nu de tweede uiting bijna gelijklopend is;

-het onderscheid - bepalend waarom de tweede uiting anders dan de eerste wel

strafbaar zou zijn – is in de beschouwing van het OM eigenlijk alleen de intensiteit van de uiting. En juridisch, een verschil in de appreciatie van 'onnodig grievend'. We zitten dan in stap 3, op het buitenste randje van het toetsingskader. Eigenlijk zeg je daar al mee, dat het er echt om hangt of de uiting strafbaar is.... En het LECD lijkt zelfs geen bepalend verschil te zien bij invulling van 'onnodig grievend' tussen de eerste en de tweede uiting... ;

-valt niet scherper te kijken naar de vraag of W. wel een beroep erkenning van zijn deelname aan het maatschappelijk debat (stap 2) mag doen? Zoals in het AB wordt benadrukt: anders dan de eerste uiting was de tweede uiting volledig vooropgezet en eigenlijk gewoon behoorlijk kwaadaardig, omdat die volgde op de commotie die al eerder was ontstaan door de eerste uiting;

-ik mis een appreciatie van het einde van de tweede uiting: 'dan gaan we dat regelen'. Deze 'actiebereidheid/aanzet om de daad bij het woord te voegen' speelde dacht ik in eerdere zaken een rol bij invulling van art. 137d Sr.

Te verwachten verweren

Ik mis een vooruitblik op enkele andere te verwachten verweren:

-bij de tweede uiting heeft W. zelf toch geen 'minder' gezegd?

-het OM zou nadrukkelijker in moeten gaan op de vraag wat het grote verschil is tussen de eerste rechtszaak en de vervolging thans. Voor velen zal er geen merkbaar verschil in uitingen van W. zitten. OM zei toen (een van de argumenten voor initieel sepot, en later eis vrijspraak) dat W. alleen wilde waarschuwen voor kwade uitwassen van Islam en criminele Marokkanen. W. zal zeggen dat er geen enkel verschil is tussen toen en nu. Zelfs dat het OM daarom geen vervolgingsrecht heeft.

-W. zal zeggen dat hij alleen zegt wat Nederlanders in overgrote meerderheid vinden over Marokkanen en wat statistieken bewijzen: o.a. dat Marokkanen oververtegenwoordigd zijn in criminaliteit en dat 73 procent van de islamitische bevolking in Nederland de jihad steunt (was zijn hoofd motto in recente Kamerdebat).

Procedure

Lijkt helemaal prima met RR en grote rol voor R-C. Haalt inderdaad zoveel als mogelijk druk weg van zitting.

Gr.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: - BD/DJOA/BJZ

Verzonden: maandag 15 september 2014 14:47

Aan: - BD/DWJZ/SSR

Onderwerp: Discriminatiezaken

Hoi

Zie bijgaand twee zeer vertrouwelijke ambtsberichten. Ik heb ze even snel gescand en kan me er wel in vinden. Ik zal de ambtsberichten afzonderlijk met een toelichtende/samenvattende nota naar de minister sturen. Ik zal je dan in de visie vooraf opnemen, maar ben natuurlijk ook op voorhand wel benieuwd naar jouw ideeën.

Met vriendelijke groet,

mr.

adviseur

.....
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving Directie Juridische en
Operationele Aangelegenheden BIZ Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag Postbus
20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M [redacted]
T [redacted] (secretariaat)
F [redacted]

[redacted]@minvenj.nl

www.rijksoverheid.nl/venj

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted] - BD/DJOA/BJZ

Verzonden: maandag 15 september 2014 14:09

Aan: [redacted] - BD/DJOA/BJZ

CC: [redacted] - BD/DJOA/BJZ; [redacted] -
BD/DJOA/BJZ; [redacted] - BD/DJOA/BJZ

Onderwerp: AB Wilders

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]@minvenj.nl [mailto:[redacted]@minvenj.nl]

Verzonden: maandag 15 september 2014 14:07

Aan: [redacted] - BD/DJOA/BJZ

Onderwerp: Gescand vanaf een MFP

Open het bijgevoegde document

Verzonden door: [redacted]@minvenj.nl]

Bestandstype bijlage: pdf, Multi-Page

Locatie van multifunctioneel apparaat: Turfmarkt 147 - Noord 19e etage (Facilitaire Ruimte)

Naam apparaat: EX750363

Meer informatie over Xerox-producten en oplossingen vindt u op <http://www.xerox.com>.

Van: [redacted] - BD/DRB/RG
Aan: [redacted] BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: W.
Datum: donderdag 18 september 2014 12:54:22
Bijlagen: [image001.gif](#)
[image002.gif](#)
[image003.gif](#)

Mooi,

Heb met [redacted] afgesproken dat hij er zo nog naar kijkt, omdat hij gisteren niet in de gelegenheid was en ik het lijntraject wel wilde starten. Ik wil wel in algemene zin aandachtspunten aan het OM meegeven, maar vind dat we niet op voorhand om een requisitoir kunnen vragen. We moeten niet gaan mee Procederen, dat doen we in andere zaken ook niet. Kan me wel voorstellen dat we kort voor de zitting waarop wordt gerequireerd het requisitoir vragen, om qua eventuele woordvoering voorbereid te zijn. Bij de vorige Wilderzaak kregen we het requisitoir dacht ik ook een dag van tevoren.

Martijn was een wat andere situatie; dat ging om het mee lezen met een civiele vordering tot ontbinding die door het OM zou worden ingediend en waarover in de voorbereiding ook veelvuldig inhoudelijk contact was geweest met het departement.

Met vriendelijke groet,

mr. [redacted]
adviseur

.....
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
BJZ
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M [redacted] (secretariaat)
T [redacted]
F [redacted]
[redacted]@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/venj

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

Van: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: donderdag 18 september 2014 11:49
Aan: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: FW: Bericht van DigiJust: Je hebt een 'Aangeboden document'

[redacted] beide afgedaan en [redacted] laten weten dat ze bij haar zijn. Had [redacted] nog reactie? Krijgen wij van OM tzt requisitoir als destijds bij Martijn? Groet, [redacted]

Van: DigiJust-Attendingering [<mailto:DigiJust-Attendingering@minvenj.nl>]
Verzonden: donderdag 18 september 2014 10:19
Aan: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Bericht van DigiJust: Je hebt een 'Aangeboden document'

Aangeboden document

In [DigiJust](#) is het document 'Nota - Sepot op aangifte tegen de heren Spekman en Samson' met de werkstap 'Paraferen' jou aangeboden.

Instructie:

Toelichting:

Opmerking:

Deadline:

 Paraferen - BD/DJOA/BJZ

 Visie vooraf - BD/DJOA/BJZ

Behandeld door BD/DJOA/BJZ, 18 september 2014 10:18:28, Documentversie 4.0

Opmerking:

Klik [hier](#) voor meer informatie over het werken met DigiJust.

Van: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Aan: [redacted] BD/DBAenV
Cc: [redacted] - BD/DRB/RG; [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: FW: persbericht W
Datum: dinsdag 7 oktober 2014 20:43:54
Bijlagen: [persbericht Wilders verdacht van strafbare uittalingen over Marokkanen.docx](#)

Dag Lisette,
 zie onderstaand en bijgaand bericht aan [redacted]
 [redacted] en ik hebben dit met [redacted] afgestemd.
 Met [redacted] telefonisch besproken.
 [redacted] en ik verwachten reactie van [redacted] en volgen dit morgen vanuit huis.
 Een door het OM (conform ons voorstel) aangepast persbericht komt morgen
 naar [redacted] en jou toe.
 Daarna kan het ter instemming aan de minister worden voorgelegd. Donderdag
 gaat eea naar buiten.
 We houden jou en [redacted] op de hoogte.
 Groet, [redacted]

Sent with Good (www.good.com)

From: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Sent: dinsdag 7 oktober 2014 18:11:46
To: [redacted] (PaC Den Haag); [redacted]@om.nl
Cc: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Subject: FW: persbericht W

[redacted]

Zie bijgaand het concept persbericht zoals het in lijn met wat Bolhaar en Roes hebben
 besproken wat is aangepast. Er zijn inhoudelijk geen dingen in veranderd. De opbouw
 is wat logischer gemaakt: verdacht, uitleg en vervolgens verdere proces. De laatste zin
 is eruit gehaald (vergelijking Spekman/Samson en Wilders); die is voor het persbericht
 niet direct relevant. Wel voor de woordvoering als er vragen over komen.

Met vriendelijke groet,

mr [redacted]
 adviseur

.....
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
BJZ

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M [redacted]
T ([redacted] (secretariaat)
F ([redacted]

[redacted]@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/venj

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

Wilders verdacht van strafbare uitlatingen over Marokkanen

Het Openbaar Ministerie (OM) verdenkt Geert Wilders van strafbare uitlatingen over Marokkanen. Wilders wordt verdacht van belediging van een groep mensen op grond van ras en aanzetten tot discriminatie en haat. Het betreft zijn uitlatingen over "minder Marokkanen" op 12 en 19 maart 2014 in Den Haag. Naar aanleiding daarvan zijn ruim 6400 aangiften binnengekomen.

Binnen het OM heeft er de afgelopen maanden een uitvoerige juridische analyse plaatsgevonden naar de gedane uitspraken. Het OM is hierna tot de conclusie gekomen dat de uitspraken een verdenking van een strafbaar feit opleveren. Het OM heeft nog geen definitieve vervolgingsbeslissing genomen.

Geert Wilders is uitgenodigd voor verhoor door de Rijksrecherche. Het horen van een verdachte vormt een vast onderdeel van vrijwel alle strafrechtelijke onderzoeken. De verdenking is dusdanig, dat strafvervolgning in de rede ligt.

Zodra het OM een definitieve vervolgingsbeslissing heeft genomen, zal eerst Geert Wilders worden geïnformeerd. Daarna zal het OM de aangevers en belangstellenden op de hoogte brengen. Zoals gebruikelijk zullen aangevers die informatie per brief ontvangen.

Samsom en Spekman

Het OM is van oordeel dat de uitlatingen van Diederik Samsom en Hans Spekman in respectievelijk NRC Handelsblad van 15 september 2011 en Vrij Nederland van 18 oktober 2008 niet strafbaar zijn. Ongeveer 140 mensen hadden aangifte tegen Samsom en Spekman gedaan wegens discriminatie. Het OM heeft de aangiften geseponneerd. Gisteren heeft het OM de brieven met de sepotbeslissing aan de aangevers verstuurd.

Beide uitspraken gaan, volgens het OM, over jongens die overlast veroorzaken. Marokkaanse jongens, die overlast veroorzaken, zijn een groep mensen wegens hun (overlast gevend) gedrag. Het beledigen van een groep mensen op grond van gedrag is niet strafbaar. Daarnaast zijn de uitlatingen van Samsom en Spekman ook niet strafbaar omdat zij, los van de vraag of ze beledigend zijn of aanzetten tot discriminatie, gedaan zijn in de context van een maatschappelijk debat en er geen sprake is van disproportionaliteit.

Van: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Aan: [redacted] BD/DV/P&B; [redacted] BD/DJOA/BJZ
Cc: [redacted] BD/DRB/RG
Onderwerp: RE: Vertrouwelijk
Datum: woensdag 8 oktober 2014 10:53:25

[redacted] eens met de woordvoeringslijn, behalve ' zeker omdat nog geen vervolgingsbeslissing is genomen ' immers dat laatste is een formaliteit, en het wekt verkeerde verwachtingen te suggereren dat het nog anders uit kan pakken. Bovendien: ook als wel een vervolgingsbeslissing is genomen moet de minister even terughoudend zijn.

Om die reden blijf ik de zin: het OM heeft nog geen definitieve vervolgingsbeslissing genomen, onhandig vinden, en onze aanpassing van gisteren op dat punt verstandiger,

Groet, [redacted]

Sent with Good (www.good.com)

From: [redacted] - BD/DV/P&B
Sent: woensdag 8 oktober 2014 10:35:30
To: Roes, mr. G.N. - BD/DGRR; [redacted] - BD/DJOA/BJZ; [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Subject: FW: Vertrouwelijk

[redacted], [redacted]

Bijgaand het aangepaste persbericht van het PaG. Hoewel ze niet al onze opmerkingen hebben overgenomen, vind ik het bericht zo een stuk beter en m.i. voldoende voor publicatie. Kwetsbaar blijft de vergelijking tussen beide aangiftes, maar begrijp het ook wel omdat het OM die vraag toch wel zou krijgen.

Hieronder nog onze woordvoeringslijn zoals we die gisteren hebben besproken:

- zoals gebruikelijk bij gevoelige zaken ben ik door de voorzitter PaG geïnformeerd.
- het betreft een zelfstandig besluit van het openbaar ministerie
- (ik heb mij ervan vergewist dat) het openbaar ministerie heeft een zorgvuldige afweging gemaakt.
- alle overige vragen kan Ivo verwijzen naar OM met opmerking hem terughoudendheid past, zeker omdat er nog geen vervolgingsbeslissing is.

Zoals gisteren aan Ivo toegezegd kunnen we donderdag in de loop van de dag bezien of deze lijn aanpassing behoeft na nav eventuele commotie.

Groet, [redacted]

Sent with Good (www.good.com)

-----Original Message-----

From: [redacted] van (PaG Den Haag) [redacted]@om.nl
Sent: Wednesday, October 08, 2014 10:22 AM W. Europe Standard Time
To: [redacted] BD/DV/P&B
Subject: FW: Vertrouwelijk

Ha [redacted]
Dit is 'm geworden. Zelfde kop gebleven. Strakker, duidelijker, maar laatste alinea is belangrijk om ook verschil aan te geven. We combineren beide zaken in 1 pb, dan moeten we er ook iets over zeggen. Groet, [redacted]

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft Geert Wilders aangemerkt als verdachte en uitgenodigd voor verhoor. Wilders zal worden verhoord over zijn uitlatingen over Marokkanen op 12 en 19 maart 2014 in Den Haag, naar aanleiding waarvan ruim 6400 aangiften zijn binnengekomen. Hij wordt verdacht van belediging van een groep mensen op grond van ras en aanzetten tot discriminatie en haat.

Binnen het OM heeft er de afgelopen maanden een uitvoerige juridische analyse plaatsgevonden naar de gedane uitspraken. Het OM is hierna tot de conclusie gekomen dat de uitspraken een verdenking van een strafbaar feit opleveren. Dat is ook de reden dat er is besloten om Geert Wilders te verhoren. Het horen van een verdachte vormt een vast onderdeel van vrijwel alle strafrechtelijke onderzoeken. De verdenking is dusdanig, dat strafvervolging in de rede ligt.

Het OM heeft nog geen definitieve vervolgingsbeslissing genomen. Zodra deze is genomen, zal eerst Geert Wilders worden geïnformeerd, waarna het OM de aangevers en belangstellenden op de hoogte zal brengen. Zoals gebruikelijk zullen aangevers die informatie per brief ontvangen.

Samsom en Spekman

Het OM is van oordeel dat de uitlatingen van Diederik Samsom en Hans Spekman in respectievelijk NRC Handelsblad van 15 september 2011 en Vrij Nederland van 18 oktober 2008 niet strafbaar zijn. Ongeveer 140 mensen hadden aangifte tegen Samsom en Spekman gedaan wegens discriminatie. Het OM heeft de aangiften geseponeerd. Gisteren heeft het OM de brieven met de sepotbeslissing aan de aangevers verstuurd.

De uitspraken van Diederik Samsom en Hans Spekman gaan over Marokkaanse jongens die overlast veroorzaken. Het gaat om uitspraken over gedrag en niet over ras. Uitspraken over gedrag zijn niet strafbaar. De uitlatingen die Geert Wilders op 12 en 19 maart 2014 deed hadden rechtstreeks betrekking op een bevolkingsgroep, zonder dat er een link werd gelegd met gedrag.

Verstuurd vanaf mijn iPad

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Security and Justice

Van: Bie, L.M.P. de - BD/DBAenV
Verzonden: dinsdag 23 september 2014 14:29
Aan: [redacted] - BD/DRB/RG
CC: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE: bespreking zaak W.

Dank! Kunnen we bij NCTV alvast informeel navragen: hoeveel tijd men nodig heeft om beveiliging extra goed te regelen?
Groet, Lisette

Van: [redacted] BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 23 september 2014 12:07
Aan: Bie, L.M.P. de - BD/DJOA
CC: [redacted] - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: bespreking zaak W.

Lisette,

Ik begreep van [redacted] dat er morgen een bespreking is bij de Minister over de zaak W.
Voor het vervolg zijn met name de volgende, ook in de nota genoemde, punten van belang.

1. De timing van het naar buiten brengen van de beslissing, ook in combinatie met de beslissing op de aangifte tegen Spekman/Samson;
2. In de nota is gemeld dat de Nctv op de hoogte wordt gesteld. Dit is nog niet gebeurd. Lijkt mij iets voor Gerard om met Dick Schoof te bespreken. Van belang voor beveiligingsaspecten en monitoring eventuele reacties op beslissing;
3. In de nota is aangegeven dat het aanbeveling verdient de MP te informeren. Vraag is wanneer de minister dit moet doen. Ambtelijk zal AZ ([redacted]) dan ook moeten worden geïnformeerd.
4. Voorlichting (VenJ) is nog niet geïnformeerd. DV zal tijdig voor het bekend worden van de vervolgingsbeslissing moeten worden geïnformeerd, ook met het oog op het (in afstemming met voorlichting OM) opstellen van een spreeklijn bij vragen uit de pers (bijv. over uitspraken kabinetsleden over de uitlatingen van W.).

Met vriendelijke groet,

mr. [redacted]
adviseur

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
BJZ
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M [redacted] secretariaat)
T
F

[redacted]@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/venj

Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
